

Bohoslužby v Zábřehu 18.srpna 2013

Lk 12,49-53

Milé sestry, milí bratři, Ježíšova slova byla často vnímána s velkým očekáváním, lidé v nich hledali naději a útěchu. I my jsme na to tak zvyklí. Slovo Ježíšovo je takové pohlazení pro lidské nitro. I když uměl být i docela tvrdý. Většinou ale vůči těm, kdo nějakým způsobem Boží slovo překrucovali, byli jeho nepřátelé. Ve slovech, která jsme četli před chvílí se ale obrací k celému zástupu. A jsou to slova, která docela člověka vyvedou z míry. Znějí na Ježíše nečekaně tvrdě. Jakoby to nebyl snad ani on. Vždyť tato slova mluví o ohni, rozdělení, o něčem, co od Ježíše nikdo nečeká. A navíc mluví o tom, že si moc přeje, aby ten oheň už plál. Co tedy s těmito slovy máme dělat? Jak tomu rozumět?

Je dobré si uvědomit, v jaké souvislosti Ježíš mluví. Už předcházející text naznačuje, že skutečný následovník Boží se vydá jiná cestou než okolní svět. Vybízí k víře, k následování s odvahou. Vybízí k činům, které odhalují, že založení člověka je jinde než v hledání svého prospěchu, než v myšlenkách na svou vlastní existenci. Na to tedy navazuje i tato řeč o ohni, zvláštním Ježíšově křtu a rozdělení v zemi. Není to nic, co by člověka mělo uvádět do hrůzy a paniky. Je to vlastně takové upozornění, že odevzdání se Ježíši má i takového možné důsledky.

Oheň, o kterém Ježíš mluví tak můžeme vidět v souvislosti s jeho utrpením a oslavením, v souvislosti se slovy Jana Křtitele o tom, že Ježíš bude křtít Duchem svatým a ohněm. Oheň je symbol hluboké očisty. Častokrát jej vidíme jako znamení zkázy. Když přijdou války, plane oheň a ničí vše, co člověk vybudoval. Ovšem oheň také čistil. Čistilo se v něm třeba zlato. To zazní v Bibli několikrát. A myslím, že právě toho se můžeme i na tomto místě zachytit. Uvržení ohně na zemi není k tomu, aby byl člověk zničen, ale proto, aby byl přechištěn jako zlato. Vede tedy ke vzniku něčeho nového. Je to jedna z věcí, kterou je potřeba si v souvislosti s Ježíšem a jeho dílem uvědomit. Jeho působení je jako oheň, který přichází učinit s člověkem radikální změnu. To je důležité hlavně pro Ježíšovy současníky, ale samozřejmě nejen pro ně. Ježíš není ten, který přináší pokoj tak, jak si to někdy představujeme. Souvisí to s tím, jak je vnímán, kam ho zařazuje jeho doba. Není to ten král davidovského typu, který přináší vnější pokoj svému lidu, který vybojovává zemi, v níž si Boží lid může klidně žít. On do této země přináší spíše oheň, aby tak změnil lidské nitro. Oheň pálí vše, co člověk vybudoval. Pálí to, co nemůže před Hospodinem obstát. Tím činí člověka zcela někým jiným, zbavuje ho vratkých základů, aby mu nabídl sebe sama jako pevnou skálu. Očišťuje ho ode všech nánosů nečistot, kterými zaplácával

své srdce, a které ho vzdalují od toho, aby byl Božím obrazem, aby byl tím výtvorem, který zamýšlel.

Tento oheň má souvislost s Ježíšovým utrpením. Když mluví Ježíš o křtu, má na mysli právě svou cestu kříže. V ní přichází onen očistný oheň na celou zemi. Kříž Ježíšův se tak stává symbolem vykoupení, symbolem smíření a otevřené brány k novému životu. Je ale také důvodem rozdělení. Nepřináší zemi pokoj. Působí neklid a tvoří hranice mezi lidmi. Je to možná trochu zvláštní jev. Vždyť Duch Ježíšův vede lidi k jednotě. Spojuje nespojitelné. Proč tedy ta řeč o rozdělení? Myslím, že důležité je právě to, že Ježíš mluví o rozdělení země. To je něco jiného než jeho lid. Rozdělení místo pokoje v zemi a jednota různých lidí mají spojitost, souvisí spolu. To spojení je v tom, že Ježíš mění situaci, která zde byla. Boží lid byl jednotný na základě svého původu, na základě toho, že obdržel zemi, kterou si střeží, odlišuje se od okolních národů. Hranice mezi my a oni vede skoro tam, kde je hranice jejich země. Ježíš ale do toho přináší jiný pohled. Ukazuje, že Boží lid má jinou definici. Boží lid jsou ti, kdo patří Bohu, kdo se mu odevzdávají, kdo mu věří, kdo jej následují. Je jedno, jaký mají původ. Hranice mezi tím, kdo je Boží lid a kdo tedy vede přímo zemí zaslíbenou, vede středem Izraele.

Člověk v každé době touží po pokoji. Nechce být v neustálém napětí, neklidu. Dnes to možná také silně poznáváme. V zemi musí být klid, aby se dařilo ekonomice, abychom prosperovali, abychom se měli tedy dobře. Ježíš je v tomto rebel. Setkání s ním působí v člověku určitý neklid. Je to pro člověka velice důležité. Ten neklid totiž není dán tím, že by Ježíš nechtěl dopřát lidem pokoj. Spíše naopak. Chce jim dát skutečný pokoj. Proto působí zpočátku onen neklid. Ten je dán tím, že člověk se musí podívat sám na sebe jako v zrcadle. Setkává se s pravdou a to vždy působí neklid. Vždyť pravdu nemáme ve svých rukou. Není nám podřízena. Mnoho lidí si myslí, že můžou manipulovat skutečností, že mohou určit, co je pravda. Ale potíží je v tom, že se skutečností a pravdou nic neuděláme. Když je něco, nemůžeme to učinit třeba zeleným. Nemůžeme tvrdit, že je to zelená. Můžeme jen ostatní přesvědčit, aby to jako zelenou vnímali. Jenže, když se pak setkají s tím, co je skutečně zelené, začne onen neklid. Vzniká tak rozpor mezi tím, co považujeme za pravdivé a tím, co je pravda, rozpor mezi tím, co považujeme za dobré a co je skutečně dobro. Když si člověk tento rozpor uvědomí, nezůstává v klidu. Poznává pravdu, ale zároveň se staví mimo ostatní. Ti se na něj dívají jako na exota, společenství se rozděluje. Toto je tedy onen nepokoj a rozdělení, které přináší Ježíš na zemi. Nepochází z toho, že by on sám chtěl lidi dělit. Pochází z toho, že ti, kdo Ježíše poznávají a přijímají svým Pánem, mají jiný pohled na svět, nevidí věci stejně jako ostatní. Jsou tedy jimi samotnými vyděleni, postaveni mimo. Rozdělení, o kterém zde Ježíš mluví patří tedy k tomu, že ne všichni jsou ochotni přijmout skutečnost o sobě i o světě, ne všichni jsou ochotni se změnit podle Ježíšova slova.

I do našich životů vnáší Ježíš stále nepokoj. Je to pro nás svým způsobem důležité. Vždyť pořád se musíme zamýšlet nad svými životy, nad tím, co děláme a jak to děláme. Jsme na

správné cestě? Nebo bychom měli jít jinudy, dělat věci jinak? Nepokoj přichází, když si příliš zvykneme něco dělat jen tak, aby se neřeklo, jen tak, abychom sami sebe naplnili pocitem, že něco užitečného děláme. Přichází, když naše konání vychází ze zvyku a ne z Ježíšova slova. Přichází, když se ženeme za vlastní představou toho, co je dobré a nenasloucháme v tom Kristu, nejdeme za ním jeho cestou. Nepokoj přichází, když za Boží slovo označíme sami svoje slovo, když za Boží vůli vydáváme to, co chceme my sami. Přichází, když si říkáme, že jsme skutečně dobří a věrní, když na své dokonalosti postavíme další existenci. Tehdy působí Ježíš v našem nitru nepokoj a vede nás k tomu, abychom si srovnali skutečnost a naše pojetí skutečnosti, abychom sami sebe našli v zrcadle, které nezkresluje, ale ukazuje nás v plné kráse.

Co sin tedy počít s těmito zvláštními Ježíšovými slovy? Vezměme je jako důležitý mezník ve vnímání jeho díla ve světě i našich životech. Ta slova snad zní poměrně tvrdě. Přesto jsou pro nás určitou oporou a útěchou. Vždyť v nich smíme poznávat, že Ježíšovo dílo zasahuje člověka hluboko v jeho nitru. Není jen moudrostí, která vyhladí jeho pokroucenou tvář, zpestří běh života. Neomývá povrch, abychom se leskli před tímto světem. Ježíš zapaluje cosi v nás, abychom sami hořeli a byli světlem všem kolem nás. Setkání s ním nás mění od základu. A v našem jednání se to pak projeví. Třeba i tím, že budeme odděleni, nebude mezi námi a světem panovat jednota. Což je dobře. Jinak bychom jen těžko mohli přinášet naději, která pramení z evangelia, těžko bychom byli svědectvím Boží lásky k člověku. Vždyť to svědectví je právě v tom, že nemyslíme na sebe, že středem světa není naše já, ale dáváme přednost druhému, svůj život žijeme službou. V tom také jsme ohněm, který přichází nikoliv ničit, ale posvítit, ohřát, dát pocit bezpečí. Právě toto totiž smíme poznávat v Boží blízkosti. Na jednu stranu je zde napětí, to když poznáme, jak daleko jsme od Boha pro svůj hřích, na druhou stranu právě v jeho působení, v tom, jak promění náš život, nacházíme onu otcovskou náruč, která je nám bezpečím, je nám světlem na cestu života, teplem uprostřed někdy velmi mrazivého světa.

Setkání s Ježíšem nám mnoho věcí postaví úplně na hlavu. Může to být šok. Avšak právě to je cena našeho návratu k Bohu. Během něj smíme poznat, že skutečnost je jiná, než si ji často představujeme. A jdeme-li za Ježíšem, nemůžeme jít za naší představou, ale je potřeba, abychom hledali, kým skutečně je. Jen tak nám nebude Ježíš jen zajímavou podívanou, ale stane se cestou k nalezení živého Boha, kterému s důvěrou smíme odvdzat svůj život i osud našeho světa.

Pane Ježíši, tvůj oheň proměňuje náš svět. Prosíme dej, ať plane i v našich srdcích, abychom byli před tebou nejen přečištěni, ale také se stali svědectvím tvého díla, pozváním do otevřené náruče tvého Otce.

Neděle 18.srpna 2013

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal

Pondělí, 23 Září 2013 18:01 - Aktualizováno Pondělí, 23 Září 2013 18:02

Amen.